

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 109.992 van 3 september 2002
in de zaak A. 49.497/XII-1157.**

In zake : Paul VANFLETEREN,
wonende te Menen,
Bethlehem 92

tegen :

1. de BURGEMEESTER VAN DE STAD MENEN,
2. het VLAAMSE GEWEST.

DE RAAD VAN STATE, XIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Paul Vanfleteren op 14 december 1992 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van de beslissing “van de Gemeenschapsminister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden in dato van 16.10.1992 waarbij het besluit van de Burgemeester van de Stad Menen van 12.08.1992 houdende het opleggen van de tuchtstraf van de schorsing voor de periode van één dag aan de Heer Paul Vanfleteren, [...] agent-brigadier, wordt goedgekeurd”;

Gezien de memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgesteld door auditeur F. De Buel;

Gelet op de beschikking van 12 maart 1996 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de laatste memorie van de verwerende partijen;

Gelet op de beschikking van 5 maart 2002 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 14 mei 2002;

Gehoord het verslag van kamervoorzitter D. Verbiest;

Gehoord de opmerkingen van advocaat P. Soens, die verschijnt voor verzoeker, en van advocaat J. Droogne, die verschijnt voor de eerste verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur-afdelingshoofd F. De Buel;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. In een tuchtverslag van 29 juli 1991 deelt de adjunct-commissaris van politie J. Delaere aan de burgemeester van de stad Menen mede dat, in de nacht van 27 juli 1991, verzoeker tijdens zijn plantondienst in slaap is gevallen, waardoor een dringende oproep van de brandweerdienst niet kon worden beantwoord, dat verzoeker verklaarde een bewakingsopdracht voor een plantondienst omgeruild te hebben omdat hij zich ziek voelde, dat hij, omdat hij zich “zwakjes voelde”, daarbij plaats heeft genomen in een zetel in de kelderverdieping en de telefoon naar dit lokaal heeft overgeschakeld en dat hij vermoedelijk alsdan in slaap is gevallen.

1.2. Blijkens dit tuchtverslag kan die adjunct-commissaris met verzoekers verantwoording niet akkoord gaan, reden waarom voorgesteld wordt verzoeker minstens een blaam te geven.

1.3. Op 3 december 1991 wordt verzoeker verzocht zich vóór de burgemeester tuchtrechtelijk te verantwoorden “voor het niet verzekeren van de plantondienst tijdens de nacht van 27 juli 1991”.

1.4. Blijkens het proces-verbaal van het op 17 december 1991 gehouden tuchtverhoor blijft verzoeker zich verschonen door te verwijzen naar zijn gezondheidstoestand. De burgemeester besluit evenwel, wat volgt :

“1) de plantondienst was niet verzekerd gedurende een bepaalde periode.

2) het politiegebouw verkeerde gedurende geruime tijd in onbeheerde toestand”.

1.5. Verzoeker wordt dan ook, op 19 december 1991, voor drie dagen geschorst met verlies van wedde. In die beslissing wordt gesteld :

“De sanctie spruit voort uit het niet verzekeren van de plantondienst en het politiekantoor in een onbeheerde toestand te laten verkeren waardoor ernstige gevaren kunnen ontstaan”.

1.6. Ingevolge verzoekers beroep wordt die beslissing van de burgemeester niet goedgekeurd door de toeziende overheid.

Blijkens dit niet-goedkeuringsbesluit van 13 maart 1992, dat daags nadien op het stadhuis inkomt, schendt de beslissing van de burgemeester artikel 301 van de nieuwe gemeentewet, doordat, hoewel “de oproepingsbrief enkel als tenlastelegging vermeldt het niet verzekeren van de plantondienst en niet het feit dat de betrokkene tevens wordt verweten het politiekantoor onbeheerd te hebben achtergelaten”, “de burgemeester in zijn tuchtstrafbesluit ten onrechte naar deze tenlastelegging verwijst”.

De toeziende overheid acht bovendien “de tuchtsanctie niet in evenredigheid met het in de oproeping ten laste gelegde feit”, omdat “onvoldoende rekening werd gehouden met verzachtende omstandigheden”, meer bepaald de “onberispelijke staat van dienst” van verzoeker.

1.7. Op 15 april 1992 wordt verzoeker medegedeeld dat “het tuchtdossier heropend [is] en dat een tuchtstraf overwogen wordt [voor] het niet verzekeren van de plantondienst tijdens de nacht van 27 juli 1991, waardoor het politiekantoor in een onbeheerde toestand verkeerde welke ernstige gevolgen kunnen opleveren”.

1.8. Tijdens het tweede verhoor van 15 juni 1992 legt verzoeker besluiten neer, waarin hij, onder meer, aanvoert dat “de medische verschoning door hem ingeroepen een voldoende rechtvaardiging/verschoning is waardoor het opleggen van een tuchtsanctie niet aangewezen is”.

1.9. De burgemeester stelt echter, blijkens het proces-verbaal van verhoor, vast, wat volgt :

“Met betrekking tot het ziek zijn : Is men ziek dan dient men zich als ziek te melden. Betrokkene koos echter te blijven en dit om de meest belangrijke taak te verzekeren zonder het advies of de goedkeuring van een hogere graad in te winnen.

Met betrekking tot het onbeheerd laten en/of dit al of/niet frequent gebeurd, stelt de Burgemeester vast dat dit een vastgesteld laakbaar feit is. De dienst was onbeheerd gelet op het feit van het in slaap vallen, de oproepen niet te beantwoorden en de niet slotvaste voordeur.

Indien betrokkene ziek was, dan heeft hij de slechtste keuze gemaakt naar verantwoordelijkheid toe. Als er een permanentie is en er moet een vervanging voorzien zijn dan dient de overheid hiervan op de hoogte gebracht, elke inbreuk hierop is een erg feit”.

1.10. “Gelet op het proces-verbaal van verhoor” en “op de aard van de feiten die ten laste gelegd worden aan betrokkene” beslist de burgemeester, op 12 augustus 1992, verzoeker “de tuchtstraf 1 (één) dag schorsing met verlies van wedde tot gevolg” op te leggen. In die beslissing wordt daarbij gesteld :

“De sanctie spruit voort uit het niet verzekeren van de plantondienst en het politiekantoor in een onbeheerde toestand te laten verkeren waardoor ernstige gevaren kunnen ontstaan”.

1.11. Die tuchtbeslissing wordt, ondanks verzoekers beroep, door de toeziende overheid op 16 oktober 1992, goedgekeurd. De goedkeuringsbeslissing wordt verzoeker bij brief van 19 oktober 1992 toegezonden en, bij uittreksel, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 30 oktober 1992;

2. Over de exceptie.

2.1. Overwegende dat de tweede verwerende partij in haar laatste memorie in een exceptie verzoeker belang bij het beroep ontzegt en zulks met toepassing van artikel 21, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, aangezien hij geen laatste memorie heeft ingediend;

2.2. Overwegende dat de exceptie niet wordt aangenomen; dat het voormelde artikel, ook in zijn te dezen toepasselijke versie waarin nog op algemene wijze sprake is van de termijnen voor het toesturen van “de memories”, niet van toepassing moet worden geacht op de laatste memorie van de verzoekende partij;

3. Over de gegrondheid van het beroep.

3.1. Overwegende dat verzoeker in een vierde middel de “schending van de motiveringsverplichting” inroept; dat dit middel onder meer als volgt wordt ontwikkeld :

“Doordat de Gemeenschapsminister niet antwoordt op een aantal middelen, aangevoerd bij brief van 27.08.1992 (aangetekend) aan de Vlaamse Executieve gericht meer bepaald, het gegeven verrat op bladzijde drie van deze brief namelijk :

'Afwezigheid van deskundig advies en medische verschooning'.

In de brief van 27.08.1992 wordt uitdrukkelijk vermeld dat de bestreden beslissing van de Burgemeester van de Stad Menen in rechte niet voldoende gemotiveerd is en dat deze beslissing in feite ook niet gemotiveerd is.

Er wordt verwezen naar besluiten ter zitting genomen en deze inhoud van de besluiten wordt letterlijk overgenomen.

De letterlijke overname staat in fine bladzijde twee en volledig bladzijde drie van de brief van 27.08.1992 voornoemd.

Bovenaldien wordt vermeld naar het proces-verbaal van 18.05.1992, ontvangen door verzoeker op 25.05.1992 waarin staat dat de feiten bewezen zijn, wat uiteindelijk aan verzoeker geen enkele mogelijkheid meer liet om zich nog verder op het punt te verdedigen wat betreft de schuldvraag.

M.a.w. het proces-verbaal van 18.05.1992 houdt een waarde-oordeel in, die later in de beslissing, niet meer kon hervormd worden : 'De feiten waren bewezen tevens reeds verklaard'.

Welnu, de Gemeenschapsminister heeft het moeilijk omtrent dit punt en huldigt zich in het stilzwijgen”;

dat het middel zich aldus niet alleen richt tegen de goedkeuringsbeslissing van de Gemeenschapsminister, tweede verwerende partij, maar ook tegen de beslissing van de burgemeester, eerste verwerende partij; dat dienvolgens deze laatste beslissing mede tot het voorwerp van het beroep wordt gerekend;

3.2. Overwegende dat de eerste verwerende partij repliceert dat het bestreden goedkeuringsbesluit “zeer uitgebreid” antwoordt op de voornoemde argumenten; dat “de beroepsinstantie immers duidelijk gesteld [heeft] dat de tucht-overheid niet onzorgvuldig is geweest in de feitenvinding, dat verzoeker zelf zijn ziekte-toestand niet heeft aangemeld, dat verzoeker zelf de feiten aanvankelijk heeft toegegeven, dat verzoeker verder nooit verhinderd was om de feiten alsnog te betwisten en dat tenslotte het tuchtbesluit van conculant voldoende gemotiveerd was in feite als in rechte”;

3.3. Overwegende dat de tweede verwerende partij antwoordt dat “om aan de motiveringsplicht te voldoen, de administratieve rechtscolleges [sic] alle opgeworpen middelen moeten behandelen, wat echter niet betekent dat alle

aangevoerde argumenten tot staving van die middelen ook effectief moeten worden beantwoord”, dat trouwens op de door verzoeker ingeroepen verschoningsgrond wel degelijk werd geantwoord, vermits, in het bestreden goedkeuringsbesluit, werd overwogen “dat, indien de betrokkene op het ogenblik van de feiten inderdaad ziek was, het aan hem was die ziekte toestand te melden aan zijn directe overste en een geneesheer te raadplegen; dat het niet de taak is van de overheid achteraf na te gaan of een ziekte toestand, die op het ogenblik zelf op geen enkele manier werd gemeld of gerechtvaardigd, al dan niet bestond; dat de betrokkene zijn eigen rechten geschaad heeft door van zijn beweerde ziekte geen melding te maken of er een attest van te bezorgen; dat deze schending van zijn rechten thans niet op de overheid kan worden afgewenteld”;

3.4. Overwegende dat verzoeker dupliceert dat hij reeds bij de eerste tuchtprocedure een doktersattest aan de burgemeester heeft overhandigd, zoals blijkt uit het proces-verbaal van het verhoor van 17 december 1991 en dat, zoals aangevoerd in het tweede middel, het “meteen duidelijk [is] dat dit stuk [zich] niet in het dossier bevindt, welk dossier diende te worden voorgelegd aan de goedkeurende overheid”;

3.5. Overwegende dat de tuchtbeslissing van de eerste verwerende partij -ondanks het vervolgen voor en het uiteindelijk in aanmerking nemen van een bijkomend ten laste gelegd tuchtgegeven- nog steeds steunt op het tuchtverslag van 29 juli 1991, waarin door de waarnemend korpschef veeleer een lichte tuchtstraf wordt voorgesteld, namelijk “minstens een blaam”; dat op grond van de door de burgemeester, eerste verwerende partij, tijdens het daaraan voorafgaand tuchtverhoor, gedane uitlatingen, dient te worden aangenomen dat hij niet is willen ingaan op de door verzoeker ingeroepen gezondheidstoestand; dat uit de bestreden beslissing, het weze slechts impliciet, kan worden afgeleid dat daarentegen kennelijk wél rekening is gehouden met een, aan de niet-goedkeuring van het eerste tuchtbeslissing ten grondslag liggend, motief, namelijk het feit dat zij “onvoldoende rekening (had) gehouden met verzachtende omstandigheden”, meer bepaald met verzoekers “onberispelijke staat van dienst”, vermits voor dezelfde aangenomen tuchtfeiten nu nog slechts een schorsing voor één dag wordt opgelegd; dat niettemin die tuchtbeslissing, overigens net zo min als de eerste, het geenszins duidelijk maakt waarom een zwaardere tuchtstraf moet worden opgelegd dan diegene die in het voornoemde tuchtverslag van 29 juli 1991 werd voorgesteld; dat immers de “blaam” die de korpschef suggereert, in wezen kan worden gelijk gesteld met een waarschuwing of

berisping, die door artikel 283 van de nieuwe gemeentewet als “lichte” straffen worden aangemerkt; dat de opgelegde schorsing daarentegen, blijkens die bepaling, de tweede van de drie “zware straffen” is; dat die vaststelling des te meer klemmt nu, zowel tijdens de eerste als tijdens de tweede tuchtprocedure, verzoeker zijn gezondheidstoestand als verzachtende, zo niet verschonende, omstandigheid heeft ingeroepen; dat aldus, teneinde aan de vereisten van een deugdelijke motivering te voldoen, gelet op het voormelde niet-goedkeuringsmotief, de eerste verwerende partij bij het hernemen van de tuchtprocedure met dit niet-goedkeuringsmotief diende rekening te houden en derhalve zeker ook oog diende te hebben voor eventueel door verzoeker expliciet ingeroepen verzachtende omstandigheden; dat immers, hoewel in principe de tuchtoverheid of de toeziende overheid niet verplicht is alle middelen van verdediging opgeworpen door een tuchtrechtelijk vervolgte ambtenaar te beantwoorden, in de gegeven omstandigheden op verzoekers opwerping, op een duidelijke en ondubbelzinnige wijze diende te worden geantwoord in de beslissing tot oplegging van de tuchtstraf; dat op dit punt de beslissing van de eerste verwerende partij niet is gemotiveerd; dat het middel gegrond is; dat het gevitieerd zijn van de beslissing van de eerste verwerende partij met zich meebrengt dat ook de goedkeuringsbeslissing van de tweede verwerende partij onrechtmatig is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd worden de beslissing van de burgemeester van de stad Menen van 12 augustus 1992 houdende het opleggen van de tuchtstraf van de schorsing voor de periode van één dag met inhouding van wedde aan Paul Vanfleteren, en de beslissing van 16 oktober 1992 van de Gemeenschapsminister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden waarbij de voornoemde beslissing wordt goedgekeurd.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van de verwerende partijen, elk voor de helft.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op drie september 2002, door de XIIe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	D. VERBIEST,	kamervoorzitter,
	J. LUST,	staatsraad,
	G. VAN HAEGENDOREN,	staatsraad,
Mevr.	S. DOMS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

S. DOMS.

D. VERBIEST.